

§48

**Översyn av organisationen
för särskilt stöd och
kommunövergripande
särskilda
undervisningsgrupper**

21BUN122

Översyn av
omorganisation från
kommunövergripande
särskilda
undervisningsgrupper
till resursskola inom
grundskolan i Piteå
kommun

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	2
Uppdrag	2
Nuläge	3
Forskning	5
Den gemenskapsorienterade definitionen	5
Den individorienterade definitionen.....	6
Den placeringsorienterade definitionen	6
Organisatoriska förutsättningar	7
Lokaler och ekonomi	7
Vad kan en resursskola erbjuda.....	7
Målgrupper.....	8
Urval och ansökningsförfarande.....	8
Antagningsteamets rutiner	9
Slutsats och förslag	9
Slutsats.....	9
Förslag:	9

Bakgrund

Under läsåret 2020/2021 lyftes inom grundskolan och bland rektorer, ojämlikheten avseende våra kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper (KSU), AST-enheten och Tallbacka. Det gäller såväl organisation som regelverk för placering.

I samband med detta fick avdelningschef för grundskola av huvudmannen följande uppdrag:

Att genomföra en översyn över hur stödet för barn med särskilda behov är organiserat inom grundskolan. Frågor som skulle besvaras:

- Hur är det särskilda stödet organiserat i våra skolor?
- Vilka samordningsvinster finns?
- Vad ger långsiktigt den bästa effekten?
- Är våra kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper rätt organiserade?
- Vilka för- och nackdelar med att ha särskilda undervisningsgrupper?
- Ska de tillhöra ett rektorsområde?
- Hur har man organiserat sig i andra kommuner?

Inom ramen för utredningen tillsattes fokusgrupper med olika kompetenser inom skolväsendet: specialpedagoger, rektorer, kuratorer samt skolsköterskor.

Alla i grupperna var helt överens om att vi behöver en likvärdighet mellan våra grupper, AST och Tallbacka, gällande tidsperspektivet för placering. Samstämmighet råder i samtliga fokusgrupper, att det ska vara barnets behov som styr en eventuell utskolning och att placeringen kontinuerligt ska utvärderas och följas upp. Fokusgrupperna ansåg även att KSU bör ersättas och formellt bli s.k. resursskolor, vilket innebär att eleven enligt föreslaget regelverk skrivs in och att det är rektor på resursskolan som fattar beslut, dock i samråd med vårdnadshavare, om eventuell utskrivning. Det innebär likvärdighet avseende placering för våra särskilda undervisningsgrupper. En egen skolenhet innebär också att resursskolan har ett eget elevhälsoteam för de elever som är placerade och inskrivna på skolan. Detta ansågs av alla grupper som en stor fördel. En skolsköterska, psykolog och kurator kopplad till resursskolan innebär många fördelar. Handledning till personal, insatser från elevhälsan, utvärdering av åtgärdsprogram, uppföljning av insatser, dialog med vårdnadshavare med mera. I dialogen framkom även att vi bör ersätta så kallad "rak kö" (utifrån anmälningdatum) till ett antagningsteam som fattar beslut om erbjudande av plats, utifrån barnets behov. Antagningsteam för skolan är elevhälsoteamet vid resursskolan. För de elever som ej erhåller plats vid resursskola åligger det hemskolans rektor att anpassa undervisningen utifrån kartlagt behov.

Utifrån detta beslutades att som ett första steg samordna de särskilda undervisningsgrupperna som idag finns i Piteå kommun under en gemensam rektor fr.o.m. 1 januari 2022.

Uppdrag

Rektor för KSU fick i uppdrag att slutföra utredningen och arbeta fram ett underlag för hur en resursskola i Piteå kommun skulle kunna utformas. Dock finns idag en del oklarheter i regelverket kring resursskolor, exempelvis överklaganderätten i olika beslut. I dessa frågor måste vi avvakta juridiken och politiken.

Det finns idag en gränsdragningsproblematik mellan ordinarie skola och de s.k. kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper där kommunen samlar elever från olika skolenheter. Det finns därför ett behov av att tydliggöra vad som närmare bör gälla för ev. kommunala resursskolor och gränsdragningen.

Nuläge

Utbildningsdepartementet har utifrån ovanstående problematik utarbetat ett lagförslag om ändring i skollagen angående s.k. resursskolor, dvs. skolor som begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd.

I regeringens lagrådsremiss till Lagrådet *Resursskolor och tilläggsbelopp för särskilt stöd* och *Prop. 2021/22:156* föreslås att det ska ges huvudmännen möjlighet att inrätta kommunala resursskolor och de ska regleras i skollagen - en reglering som tydliggör och stärker kommunens möjlighet, dock ej skyldighet, att inrätta resursskolor. Utifrån en förändring i skollagen, som föreslås träda i kraft 1 juli 2022 bör en översyn av kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper genomföras där ansvar, gränssnitt och regelverk mellan de olika särskilda placeringsformerna tydliggörs.

Det huvudsakliga innehållet i regeringens lagrådsremiss föreslår ändringar i skollagen (2010:800) med syfte att utveckla och tydliggöra förutsättningarna för s.k. resursskolor. Ändringarna innebär att kommunala resursskolor inom grundskolan och grundsärskolan regleras i skollagen. Där ska anges att en kommun vid vissa skolenheter får begränsa utbildningen till elever i behov av särskilt stöd, 10 kap. 35 § skollagen.

Kommunen ska besluta om placering efter ansökan av elevens vårdnadshavare eller av elevens rektor i stället för av vårdnadshavare, om eleven är placerad vid en av kommunens skolenheter och elevens vårdnadshavare medger det. Vid behov av urval ska elever som har störst behov prioriteras. Även om vårdnadshavarna tillåts ansöka till resursskolan är det således fortfarande kommunen som avgör om en elev tillhör resursskolans målgrupp och om eleven kan erbjudas plats. Placeringen i resursskola ska regelbundet utvärderas, en utskolning är alltid en möjlighet och beslut om utskolning ska vara överklagningsbart.

Utredningen har föreslagit att en kommuns beslut om placering av en elev vid en kommunal resursskola inte ska kunna överklagas. Då ett sådant beslut enligt utredningens förslag förutsätter vårdnadshavares medgivande bedömer utredningen att beslutet inte behöver kunna överklagas. Regeringen föreslår i sin proposition (Prop. 2021/22:156) att en placering vid en kommunal resursskola ska bygga på frivillighet. Placeringen förutsätter att elevens vårdnadshavare ansökt om placeringen eller medgett att elevens rektor gör det (avsnitt 6.1.2). Om elevens vårdnadshavare inte längre vill att eleven ska gå vid resursskolan ska vidare kommunen erbjuda eleven plats vid en av sina ordinarie skolenheter (avsnitt 6.1.3). Mot denna bakgrund delar regeringen utredningens uppfattning om att ett positivt placeringsbeslut, dvs. att en elev får en plats vid resursskolan, inte behöver kunna överklagas. Inte heller ett motsatt beslut, dvs. att en elev inte ska placeras vid en kommunal resursskola, ska enligt utredningen vara överklagbart. Ordningen är en konsekvens av att det inte finns någon skyldighet för en kommun att inrätta resursskolor, liksom det inte heller finns någon skyldighet för en skolenhet att hålla sig med särskilda undervisningsgrupper i de fall elevernas behov av särskilt stöd kan tillgodoses på annat sätt. Därigenom finns det inte heller någon rättighet för den enskilde eleven att bli placerad i en resursskola. De bedömningar som måste göras är också beroende av vilket särskilt stöd eleven kan få vid sin nuvarande skola. Mot denna bakgrund instämmer regeringen i utredningens uppfattning om att nekade av nya placeringar vid kommunala resursskolor endast bör kunna överklagas genom laglighetsprövning enligt kommunallagen. När det gäller möjligheten att överklaga kommunernas beslut föreslås i denna proposition att rätten till s.k. förvaltningsbesvär hos Skolväsendets överklagandenämnd bara ska gälla i fråga om beslut att avsluta placeringar vid resursskolor. Detta kan innebära färre överklagandeärenden och mindre administration för kommunerna.

Benämningen resursskola ska införas i lagen för skolenheter där utbildningen begränsas på detta sätt. Kommunen ska ansvara för att bedöma om en elev är i behov av sådant särskilt

stöd som resursskolan erbjuder för att eleven ska kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas eller för att eleven ska undvika svårigheter i sin skolsituation.

Förhållandet mellan resursskolor och bestämmelserna om särskilt stöd i 3 kap. skollagen ska förtydligas enligt nedan. I bestämmelserna om utredning om särskilt stöd i 3 kap. skollagen ska där även anges att vid resursskolor ska varje elev ges särskilt stöd. Det innebär dels att ett åtgärdsprogram ska upprättas för varje elev vid resursskolan, dels att rektorn inte behöver utreda elevens behov av särskilt stöd på nytt utan vid utarbetandet av åtgärdsprogrammet kan utgå från den utredning som gjordes vid placeringen av eleven vid resursskolan. För vissa elever kan den generella anpassning som resursskolans miljö innebär vara tillräckligt särskilt stöd. För andra elever kan individuella stödåtgärder behövas därutöver. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas. Det ska vara upp till varje kommun att bestämma hur de vill organisera uppföljning och utvärdering. För att inte ge upphov till ytterligare administration bör dock uppföljningen och utvärderingen av placeringen i resursskolan kunna hanteras inom ramen för den kontinuerliga uppföljning och utvärdering som redan i dag ska göras avseende en elevs åtgärdsprogram. Det bör rimligtvis också framgå av åtgärdsprogrammet att eleven får sin undervisning vid en resursskola. Alla elever på resursskolan ska även ha en framåtsyftande individuell plan med tydliga mål.

Om det inte finns plats för alla sökande, ska ett urval göras, där de elever som har störst behov prioriteras. Ett grundläggande krav är förstås att urvalet sker på ett objektivt, sakligt och icke-diskriminerande sätt, vilket följer allmänna rättsprinciper.

Kommunen får frånga vårdnadshavarnas önskemål, om den önskade placeringen skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Detta regleras i skollagen (2010:800) 9 kap. 15 § andra stycket. Ett sådant beslut får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Det är dock centralt att få till stånd en fungerande elevgrupp i en resursskola för att lärmiljön ska bli ändamålsenlig. Elever med långvarig skolfrånvaro kan ha behov av att komma in i en grupp med tillgång till klasskamrater. Om enbart elever med långvarig skolfrånvaro antas till en viss resursskola kan det i praktiken bli så att det inte finns någon elevgrupp att ansluta till och då är risken att återgången till skolan inte fungerar. Vid bedömningen av vilken elev som har störst behov av det särskilda stöd som resursskolan erbjuder måste således även elevgruppens sammansättning beaktas.

Den som har blivit placerad vid en viss skolenhet har vidare rätt att gå kvar där, såvida inte placeringen skulle medföra ovanstående svårigheter för kommunen eller om en omplacering är nödvändig med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero (10 kap. 30 §).

Under beredningen av förslagen har vissa myndigheter och organisationer beretts tillfälle att yttra sig över ett utkast till lagrådsremiss, som i huvudsak överensstämmer med förslagen i lagrådsremissen.

Barnombudsmannen (BO) är positiv till regeringens förslag om reglering av kommunala resursskolor, som syftar till att förtydliga och därmed även stärka kommunernas möjlighet att inrätta resursskolor. BO bedömer att förslaget också tillförsäkrar elever och vårdnadshavare en rättssäker hantering. BO anser att det är tydligt att en placering ska utgå från elevens behov och att förslaget är i linje med barnkonventionen.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) tillstyrker förslaget men framhåller att det är viktigt att ha barnets bästa i främsta rummet då en ny skolplacering är aktuell. Enligt SPSM är det även av stor vikt att placeringen föregås av en gedigen pedagogisk utredning.

Skolverket, Skolinspektionen och Skolväsendets överklagandenämnd har inga synpunkter på förslaget.

Arbetet med placeringsförfarandet till resursskola inför ett nytt läsår påbörjas dock tidigt. Mot denna bakgrund föreslås ändringarna i skollagen träda i kraft den 2 juli 2022 och tillämpas för utbildning som bedrivs efter den 1 juli 2023. Datumet för ikraftträdandet är anpassat till lagförslagen i propositionen Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper som ska träda i kraft den 1 juli 2022 (prop. 2021/22:36, bet. 2021/22:UbU7, rskr. 2021/22:156). Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Om detta lagförslag träder i kraft enligt plan förordas att Piteå kommun, om beslut om resursskola tas, följer samma tidsplan. Dvs under läsår 22/23 fortsätter verksamheten med kommunövergripande särskilda undervisningsgrupper och from läsår 23/24 införs resursskola. Under kommande läsår kan rektor för KSU planera och organisera för uppstart av resursskola tidigast ht 23. I och med att urval och antagning görs terminen innan behövs tillgång till elevhälsans resurser vid urval för antagning redan vt 23.

Forskning

Det är omöjligt att skriva om lösningar som ex resursskola utan att beröra begreppet inkludering. Uppfattningarna skiljer sig åt när det gäller en definition av begreppet inkludering och vad som beskrivs som beteendevårigheter i utbildningssammanhang. Detta tillsammans med bristen på information och forskning på området om vad som krävs för framgångsrik inkludering, gör att det är svårt att fastställa vad vi kan säga oss veta. Därtill saknas även kunskap om hur inkluderande utbildningspraktiker kan motverka att elever inom dessa grupper blir exkluderade. Mot denna bakgrund är det utmanande att försöka svara på frågan om vad som är bästa tillgängliga kunskap när det kommer till att välja inkludering eller resursskola för olika grupper av elever med funktionsnedsättning.

Synen på elevers olikheter samt skolans sätt att möta elevers olika behov bör kopplas till de internationella överenskommelser som Sverige har ställt sig bakom, det vill säga Konventionen om barns rättigheter, Salamancadeklarationen och Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I dessa internationella överenskommelser förekommer begreppet *inkludering*, där förståelsen och uppfattningarna om vad det innebär varierar både mellan och inom länder, kommuner och skolor. Begreppet inkludering används inte i skolans styrdokument, men det förekommer värderingar i dem som är förenliga med det som kännetecknar en inkluderande skola.

I statens offentliga utredning (SOU 2020:42), *En annan möjlighet till särskilt stöd* *Reglering av kommunala resursskolor*, har man valt att utgå från forskarna Nilholms och Göransson (2019) definitioner av inkludering. De skiljer mellan tre definitioner av begreppet och beskriver hur de förhåller sig till varandra:

Den gemenskapsorienterade definitionen

Nilholm och Göransson företräder den gemenskapsorienterade definitionen av inkludering. Denna definition innebär ett skolsystem som tar ansvar för alla elever oavsett deras individuella egenskaper och att det inte skapas några segregeringar såsom separata skolformer och homogent differentierade grupper för elever, exempelvis utifrån att de har en specifik funktionsnedsättning. En utgångspunkt är att skolan möter varje elev utifrån dess behov och anpassar sig utifrån detta. Ett inkluderande förhållningssätt betyder

att elevernas olikheter ses som en tillgång i undervisningen och i lärandet. I den här definitionen är själva *skapandet av gemenskap* centralt.

Den individorienterade definitionen

Den individorienterade definitionen har fokus på elever i svårigheter och inte på elevgruppen som helhet. Utifrån en individorienterad definition avgörs ofta graden av inkludering endast av hur situationen ser ut för de enskilda eleverna. Denna definition säger dock inte något om det gemensamma och elevens identifikation med gruppen.

Den placeringsorienterade definitionen

Denna definition är vanligt förekommande där inkludering betyder att elever i behov av stöd befinner sig i det "vanliga" klassrummet. Trots att samtliga forskare som försöker definiera begreppet inkludering är överens om att det handlar om mer än *var* elever i svårigheter befinner sig i skolan, är det ändå vanligt att begreppet inkludering används just för att endast beteckna på vilken fysisk plats elever i svårigheter befinner sig. Nilholm och Göransson framhåller att den placeringsorienterade definitionen av inkludering är alltför begränsad då den enbart lägger fokus på att eleven finns inom den ordinarie elevgruppen och inte i andra organisatoriska lösningar. Däremot menar forskarna att det inte ska inrättas permanenta organisatoriska lösningar utifrån att elever exempelvis har en specifik funktionsnedsättning.

Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM, 2019) har utifrån utvalda forskningsöversikter, *Kunskapsunderlag om resursskola*, gjort en genomgång av kunskapsläget vad gäller särskilda grupper för elever i olika svårigheter, till exempel en specifik elevgrupp på ordinarie skola, i egen byggnad intill eller helt avskild.

Den övergripande slutsatsen SPSM drar är att det generellt finns en försiktigt positiv tendens till att undervisning i ordinarie sammanhang är mer lämplig för elever med funktionsnedsättning när det kommer till deras akademiska prestationer. Men det framgår även att det i större utsträckning än placering handlar om lärarens förmåga att anpassa undervisningen. I övrigt understryker författarna att det finns ett dubbelriktat samband mellan elevernas kunskapsutveckling å ena sidan och deras hälsa och välmående å den andra. Därför behöver beslutsfattare också ta hänsyn till *var* eleverna mår bäst och att det finns vissa elever som trivs bättre i en särskilt anpassad miljö utanför det ordinarie sammanhanget. SPSM betonar också att många av de studier som undersöker olika organisatoriska lösningars lämplighet inte undersöker hur den ordinarie skolan arbetar för att möta elevers olika behov, vilket kan ses som den egentliga orsaken till placering i exempelvis resursskola.

Samtidigt visar forskningsresultat att mindre elevgrupper med anpassad undervisning ger lärarna större möjlighet att skapa en gynnsam lärmiljö och goda utvecklingsmöjligheter för eleverna. Slutsatsen i SPSM:s forskningsöversikt är att det handlar om en komplex samverkan mellan elevens förmåga och omgivningens förväntningar, samt att det finns stora skillnader i förmåga mellan olika elever. Det är detta som gör att frågan om integrerad eller segregerad undervisning behöver avgöras individuellt utifrån elevens förutsättningar och skolans möjlighet att ge lämpligt pedagogiskt stöd. Förutom mått på kunskapsutveckling bör hänsyn tas även till elevens hälsa, välmående och individuella preferenser när bedömning om inkludering eller särlösning görs. Inom dessa områden går det inte att generalisera kunskap om vad som är bästa lösningen utan att beakta och ta hänsyn till den enskilda elev som det berör.

Utredningen SOU 2020:42 samt forskare konstaterar att det finns behov av forskning som visar på långsiktiga effekter av att elever i behov av särskilt stöd har varit placerade i särskilda undervisningsgrupper och resursskolor jämfört med att elever har fått stöd inom det ordinarie sammanhanget under sin skoltid. Den begränsade forskning som finns har inte

med säkerhet kunnat fastställa resursskolors långsiktiga positiva respektive negativa effekter varken på samhällsekonomisk- eller individnivå.

Organisatoriska förutsättningar

Att organisera för en resursskola skulle innebära att eleven skrivs in i resursskolan och därmed har sin formella placering och ansvarig rektor där. Det medför att en resursskola även måste förse med elevhälsans kompetenser för att tillgodose elevernas rätt till detta stöd. Det är angeläget att elevhälsan har de förutsättningar som behövs för att uppfylla lagstiftarens intentioner när det gäller generellt förebyggande insatser. Personal med specialpedagogisk kompetens kan exempelvis i det förebyggande arbetet bl.a. utifrån de uppgifter som finns om exempelvis elevers hälsa och sociala situation bedöma och planera hur elevernas behov bäst ska mötas. Dessutom är det inte minst ur ett elevperspektiv viktigt att elevhälsans kompetenser är placerade och tillgängliga på skolan. Eleverna ska veta när och var de kan söka upp skolläkaren, skolsköterskan, psykologen eller kuratorn. En tillgänglig elevhälsa är också viktig för att samverka mellan elevhälsan och övrig personal ska fungera.

Lokaler och ekonomi

Dagens geografiskt spridda placering av de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna försvårar ett kollegialt samarbete och samnyttjande av kompetens och lokaler.

En gemensam skolbyggnad är en viktig faktor för att samordna pedagogisk personal och bygga på gemensamma strukturer samt en samsyn kring arbetet med elever med omfattande behov av särskilt stöd. Dagens lokaler begränsar även antalet platser, en utökning av platser är för närvarande ej möjlig. En översyn av lämplig lokal för resursskola bör göras.

Kommunens skyldighet att vid utformningen av sin grundskola beakta vad som är ändamålsenligt ur kommunikationssynpunkt för eleverna bör även framöver omfatta de kommunala resursskolorna. Elevernas intresse av att behöva lägga ned så lite tid som möjligt på att ta sig till skolan måste alltid utgöra en betydelsefull faktor vid planeringen och utformningen av skolverksamheten i kommunen. Då kommunens grundskola betraktas i sin helhet bör det sammantagna nätverket av grundskolor tillgodose ändamålsenliga kommunikationer för eleverna. Dvs resursskolan bör geografiskt vara centralt placerad så att kommunikationen inte utgör ett hinder.

Grundbeloppet för en elev i grundskolan ska avse ersättning för undervisning, lärverktyg, elevhälsa, måltider, administration, mervärdesskatt och lokalkostnader. Då personaltätheten i förhållande till elevantalet på en resursskola inte går att jämföra med förutsättningar och behov inom ordinarie grundskola bör grundbeloppet per elev vara högre vid resursskola. Finansiering av en resursskola bör ses över.

Vad kan en resursskola erbjuda

En resursskola erbjuder mindre elevgrupper, högre personaltäthet samt mer flexibla lösningar för den enskilde eleven med fokus på lärande utifrån ett helhetsperspektiv. Undervisningen bedrivs utifrån från varje elevs förutsättningar och behov. Med den högre personaltätheten ges det även möjlighet att träna socialt samspel.

Pedagogerna stöttar vårdnadshavare i sitt föräldraskap samt samverkar med andra olika professioner i elevens/familjens närhet.

De elever som antas till resursskolan får sedan också sin skolplacering på resursskolan och har sin ordinarie undervisningsgrupp i resursskolan. Om plats i resursskolan erbjuds, innebär det ett automatiskt byte av grundskola.

Målgrupper

Om nämnden tar beslut att Piteå kommun ska anordna en resursskola så är förslaget att plats på resursskola ges möjlighet för kommunens elever som läser mot grundskolans läroplan och har omfattande behov av särskilt stöd. Det innebär att behoven är så pass omfattande att det särskilda stödet, som skolan är skyldig att ge elever, inte är tillräckligt för att eleven ska få en fungerande skolgång. Huvudmannen är skyldig att vidta långtgående åtgärder för att tillgodose elevens stödbehov inom ramen för den ordinarie skolplaceringen. De som ska komma i fråga för placering vid resursskola bör enligt Skolinspektionen endast vara de elever som möter allvarliga hinder och omfattande stödproblematik på individnivå i sin skolsituation. En placering vid resursskola är en extraordinär stödinsats. Det är rimligt att anta att det bara är elever som annars skulle fått sin undervisning enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp som kommer i fråga för att placeras i en resursskola.

För att behovet ska anses omfattande måste det särskilda stödet prövats och bedömts otillräckligt eller att elevens behov av stödåtgärder är av omfattande karaktär. Dvs att en kombination av flera särskilda stödinsatser krävs, samt att stödåtgärderna behövs under stora delar av skoldagen. I elevens åtgärdsprogram ska det framgå att skolan gett det särskilda stöd de är skyldiga till men att det visat sig inte vara tillräckligt.

Urval och ansökningsförfarande

Rektor för aktuell elev ansvarar för att utreda och klargöra elevens behov. Skolans elevhälsoteam ska ha varit inkopplat i elevärendet och insatser inom extra anpassningar ska ha getts på ordinarie skola. Antagning till resursskola ska grundas på elevens behov av sådant särskilt stöd som en resursskola erbjuder. Det innebär att det behovet måste vara utrett. Elevens åsikter i frågor som rör honom eller henne ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Denna portalparagraf ska beaktas när det gäller placering vid en kommunal resursskola (1 kap. 10§).

Ansökningarna behandlas av resursskolans antagningsteam som utifrån bifogad dokumentation gör en bedömning av elevens totala behov.

Ansökan ska innehålla följande dokumentation:

- Pedagogiskt underlag (görs av specialpedagog på hemskola)
- Aktuellt åtgärdsprogram
- Socialt underlag (görs av kurator/socionom i skolan)
- Medicinskt underlag (görs av skolsköterska och vid behov skolläkare)

Samt vid behov

- Flerspråkighetens kartläggningsmaterial
- Ev utlåtande av skolpsykolog

Resursskolan i Piteå kommun föreslås omfatta följande målgrupp:

- För elever åk 2-9, i behov av särskilt stöd, som har ett upprättat åtgärdsprogram och behov av särskilda stödinsatser
- Elever med behov av omfattande individuellt stöd och undervisning i ett mindre sammanhang.

- Målgruppen kan vara elever inom autismspektrum, ADHD och andra neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
- Erbjudande av placering ska grundas på elevens behov.

Antagningsteamets rutiner

Resursskolans elevhälsoteam och rektor går igenom ansökningarna. Kompletteringar kan begäras in. Vid behov kontaktas vårdnadshavarna. Ibland gör resursskolans specialpedagog ett besök på skolan för samtal med personal och/eller observation. All dokumentation vägs samman utifrån ett helhetsperspektiv. Därefter avgörs vilka elever som kan erbjudas en plats på resursskolan.

Om elev och vårdnadshavare tackar ja till erbjudandet om plats hjälper nuvarande rektor till med rutiner inför bytet till resursskolan. Därefter tar mottagande rektor över ansvaret för elevens skolgång.

Löpande utvärderingar görs för att bedöma huruvida resursskola är ändamålsenligt för eleven och gynnar/stöder elevens utveckling både socialt och kunskapsmässigt. Återskolning till ordinarie skola är alltid en möjlighet.

Ansökningstiden för antagning till resursskola föreslås stängas 28/2 för intag kommande hösttermin. Efter antagningsteamets urval meddelas beslut om plats. Det går även att löpande under läsåret i mån av platser samråda kring antagning vid resursskolan. Vid ett nekande antagningsbeslut görs en ny ansökan för att vara aktuell vid nästa antagningsperiod.

Slutsats och förslag

Slutsats

- Alla elever vid resursskolan ska ha ett åtgärdsprogram samt en framåtsyftande individuell plan med tydliga mål.
- Det finns ingen begränsning i tidsomfattning för placering men placeringen ska löpande utvärderas, utskolning är alltid en möjlighet.
- Utskolning till mottagande skolenhet, vilket inte alltid bör vara hemskolan, ska nogsamt planeras och väljas i dialog med vårdnadshavarna.
- Antal platser vid resursskolan samt övriga organisatoriska frågor bör vidare utredas av ansvarig rektor.

Förslag:

- Att nämnden ställer sig bakom föreslagna rutiner för antagning och urval till resursskola samt att rektor får i uppdrag att fortsätta organisera verksamheten inför ett införande 1 juli 2023.
- Att barn- och utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda samlokaliseringsfrågan under hösten 2022 och återkomma till nämnden med redovisning.

Piteå 2022-03-20

Anna-Carin Sundström
Rektor KSU
Utbildningsförvaltningen
Piteå Kommun

§49

Handlingsplan för skolnärvaro och minska problematisk skolfrånvaro

21BUN207

Planeringsplan för att främja skolnärvaro och minska problematisk skolfrånvaro - i grundskolan

Främja

Skolorna jobbar fortlöpande med att tillgängliggöra lärmiljön.

Rektor och mentor lyfter vikten av skolnärvaro på föräldramöten/utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare för att främja skolnärvaro.

Undervisande lärare rapporterar sina lektioner dagligen i skola24.

Av rektor utsedd person sammanställer närvaron 1ggr/månad och följs upp av mentor.

Ansvar: Alla
Bilaga 1 Lathund för mentorer

Förebygga

Vid oroande frånvaro* ska mentor:

- gå igenom frånvaron minst 1ggr/vecka
- ha kontinuerlig dialog med vårdnadshavare och elev
- göra en enkel utredning, se bilaga 2.

Skolpsykolog/Närvaroteam kan vid behov medverka vid EHT för tidig konsultation.

Alla elever i risk för problematisk skolfrånvaro ska vid stadie/skolbyte erbjudas ett individuellt besök innan skolstart

Ansvar: Mentor
Bilaga 2 Enkel utredning

Åtgärda

1. Mentor tar ärendet till EHT. Rektor utser kontaktperson vid skolan. Denna person blir primär kontakt för vårdnadshavare och övriga parter.
2. Rektor ser till att frånvaron utreds, se bilaga 3, kartläggningmaterial till utredningen: se bilaga 4.
3. Resultatet analyseras av EHT som vid behov konsulterar Centrala elevhälsan. Återkoppling sker till berörda. EHT beslutar i samråd med vårdnadshavare och elev om fortsatta åtgärder.
4. Kontinuerlig dialog och möte med inblandade parter inom en månad där åtgärder och insatser utvärderas och revideras.

Överväg skolpliktsanmälan och orosanmälan, se bilaga 5

Ansvar: Kontaktperson / Rektor
Bilaga 3 Utredning enl. Enligt 7 kap. 19a § Skollagen
Bilaga 4 Kartläggningmaterial/frågor till utredning
Bilaga 5 [Blankett för skolpliktsanmälan](#)

Samverka

Kallelse till nätverksmöte med region och socialtjänst enligt Norrbus skickas, se bilaga 6

Tydlig ansvarsfördelning mellan inblandade aktörer och vårdnadshavare. se bilaga 7.

Då behov finns av insats från flera aktörer ska en dokumentations-ansvarig utses och dokumentation ske enligt Samordnad Individuell Plan eller minnesanteckning för nätverksmöte. Se bilaga 8

Uppföljningsmöte bokas vid sittande möte inom en månad.

Ansvar: EHT / Rektor
Bilaga 6 Kallelse Norrbusmöte
Bilaga 7 [Norrbus Gröna kortet](#)
Bilaga 8 mall SIP

*Oroande frånvaro:

- Har varit sammanhängande giltig eller ogiltigt frånvarande i minst två veckor eller
- Har varit giltigt eller ogiltigt frånvarande under minst 5 tillfällen som omfattar minst 25% av skoldagen under en månads tid eller
- Uppvisar varningssignaler eller riskfaktorer för frånvaro till exempel när frånvaron bildar ett mönster.

SOU 2016:94

Elevens namn	Personnummer	Klass
Skola/skolenhet	Mentor	
Giltig frånvaro den senaste månaden: %	Datum för utredning	
Ogiltig frånvaro den senaste månaden: %		

Tänk tillbaka på de senaste skolveckorna. Kryssa i hur du upplever:

Områden	Bra	Okej	Jobbigt
Klassen	☐	☐	☐
Lärarna	☐	☐	☐
Raster/korridorer	☐	☐	☐
Prov	☐	☐	☐
Muntliga instruktioner	☐	☐	☐
Prata inför klassen	☐	☐	☐
Klasskamrater	☐	☐	☐
Grupparbeten	☐	☐	☐
Matsalen	☐	☐	☐
Betyg	☐	☐	☐
Idrott	☐	☐	☐
Helg	☐	☐	☐
Stiga upp	☐	☐	☐
Gå till skolan	☐	☐	☐
Skollov	☐	☐	☐
Håltimmar	☐	☐	☐
Skolarbeten	☐	☐	☐

Upplever du att det finns mobbing eller utanförskap i din skolmiljö?

Ja Nej

Har du utsatts för mobbing eller utanförskap?

Ja Nej

Enkel utredning angående skolfrånvaro

Förekommer det att du har något av följande som är kopplat till din skolfrånvaro:

Ont i magen?	Ja ☐	Nej ☐
Ont i huvudet?	Ja ☐	Nej ☐
Svårt att sova	Ja ☐	Nej ☐
Andra fysiska problem	Ja ☐	Nej ☐

Har ni varit i kontakt med hälso- och sjukvården?

Ja Nej

Är det något annat i skolan som orsakat frånvaron?

Vad tycker du att vi på skolan kan göra för att din närvaro ska öka?

Behöver vi göra några förändringar i klassrum, ämnen, matsal på raster?

Vad kan du göra för att öka närvaron i skolan?

Vi har kommit fram till att testa följande insatser för att öka din skolnärvaro:

Datum för uppföljning

Om eleven är omyndig, vad kan vårdnadshavaren göra för att öka elevens närvaro?

Insatserna ska svara på de orsaker eleven angett som skäl till frånvaro.

--

Utredning av en elevs skolfrånvaro

Enligt 7 kap. 19a § skollagen (2010:800) ska rektor, om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 §, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

En utredning av en elevs frånvaro syftar till att ge skolan ett tillräckligt underlag för att bedöma vilka insatser som behöver göras för att säkerställa elevens rätt till utbildning enligt 7 kap. 3-4 §§ och 24 kap 20-22 §§ skollagen samt Lgr kap. 1 Skolans värdegrund och uppdrag och kap. 2 Övergripande mål och riktlinjer.

Om förutsättningar för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8§ skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Elevers uppgifter

Namn	Personnummer
Skola	Klass

Kartläggning

Elevens syn på sin frånvaro
Vårdnadshavares syn på sitt barns frånvaro
Skolans syn på elevens frånvaro

Övrigt underlag

Tidigare kartläggning och utredning av elevens behov av särskilt stöd.
Annan relevant utredning (tex psykologisk, medicinsk och social utredning)
Samverkan med andra aktörer eller myndigheter
Övrig relevant information

Analys och sammanfattning

Bakomliggande orsaker till elevens frånvaro
Elevens behov

Åtgärder som initierats efter utredning – vem gör vad och när?

--

Uppföljning

Datum	Ansvarig
-------	----------

Ansvarig för genomförandet av utredningen

Namn	Titel
E-post	Telefonnummer

Underskrift av rektor

Namnsteckning	Namnförtydligande
Ort	Datum

Kartläggningmaterial/frågor till utredning av en elevs frånvaro

Hur har du det i skolan – utifrån ett pedagogiskt perspektiv?

Tycker du att du har ett bra schema?

Hur tycker du att en bra lektion ska vara? Har din klass några sådana lektioner, vilka, vad utmärker i så fall dessa lektioner?

Vilka ämnen tycker du fungerar bra?

Vilka ämnen tycker du är svåra?

Finns det lektioner/ämnen som du undviker att gå på? Vad skulle du önska gick att ändra på dessa lektioner?

Upplever du att det är lätt/svårt att hänga med i undervisningen?

Ger lärare tydliga instruktioner och förstår du vad du ska göra?

Kan du ibland ha en känsla av att ha "halkat efter" i skolarbetet, att du inte hänger med i vissa ämnen?

Trivs du med dina lärare?

Hur ser relationen till din mentor ut?

Hur tror du att dina lärare upplever dig i skolan?

Kan du be din lärare om hjälp när du behöver det? Hur gör du då?

Behöver du stöd när du läser eller skriver?

Hur lär du dig bäst? När känner du att lektioner fungerar som bäst?

Vad skulle du vara intresserad av att lära dig eller lära mer om?

Hur är det för dig att samarbeta i grupp?

Vilka styrkor har du som hjälper dig i skolarbetet?

Hur får du med dig skolmaterial till varje lektion?

Upplever du att du har höga eller låga krav på dig själv i skolan? Hur påverkar detta dig?

Hur fungerar det för dig att påbörja, genomföra och avsluta en arbetsuppgift?

Får du arbetsro under lektionerna? Hur är arbetsklimatet i din klass?

Om anpassningar genomförts i skolan, hur upplever du att det fungerat?

Hur har du det i skolan – utifrån ett socialt perspektiv

Hur upplever du att du trivs på skolan?

Hur upplever du dig själv i skolan? (hur är du på lektionerna, på rasterna, i grupparbeten, i diskussioner, på skolutflykter)

Hur skulle du beskriva din klass; är det bra eller dålig stämning i din klass?

Hur tror du att dina klasskompisar upplever dig?

Har du kompisar på skolan?

Vad gör du på raster/håltimmar? Känner du dig nöjd/missnöjd med detta?

Hur brukar ni lösa konflikter på er skola om såna uppstår?

Upplever du att det förekommer mobbing på din skola? Upplever du att du själv blivit utsatt?

Känner du dig trygg i skolan och på vägen till och från skolan?

Har du någon vuxen du kan prata med på skolan om du skulle behöva det?

En del tycker att det är jobbigt i matsal och/eller omklädningsrum, hur är det för dig?

Är det något som stressar dig i skolan (t.ex. prov/betyg/att redovisa inför klassen/friluftsdagar/raster/idrott/vissa ämnen/lektioner/vissa lärare)?

Hemma

Vilka bor med dig i din familj? Berätta om din familj.

Hur ser din familjs vardagsrutiner ut t.ex. vad gäller mat och sömn? Vad har ni för regler i er familj? Vad brukar du hjälpa till med?

Hur upplever du att dina vardagsrutiner fungerar (mat, sömn, hygien)?

Vad brukar ni göra tillsammans i er familj? Finns det något du önskar ni skulle göra mer av?

Hur stöttar dina föräldrar dig i skolarbetet? Upplever du att du får hjälp med läxor/prov? Av vem?

Hur ser dina föräldrar på skolfrånvaron; är det något som de brukar prata med dig om eller är det något som ni inte pratar om i er familj?

Hur löser ni konflikter i er familj? Hur skulle du önska att kommunikationen i er familj såg ut?

Hur brukar du göra om du blir arg?

Bekymrar du dig över något som rör din familj?

Förekommer psykisk ohälsa/fysisk sjukdom/missbruk hos föräldrar eller annan närstående?

Upplever du att det finns händelser i ditt liv eller saker hemma som påverkat din närvaro i skolan och hur du har det på skolan?

Fritiden

Vad gör du när du är ledig? Beskriv hur ett dygn ser ut för dig från det att du stiger upp till att du lägger dig?

Vad brukar du göra när du har lov?

Håller du på med någon aktivitet? Är du nöjd/missnöjd med detta? Finns det något annat du skulle vilja testa?

Hur ser din internetanvändning ut, vad gillar du att göra (datorspel, sociala medier, bloggar m.m.)?

En del upplever svårigheter med att begränsa sin användning av t.ex. mobil, dator, läsplatta och att de måste ha tillgång till internet hela tiden, hur upplever du att det är för dig? Uppstår det konflikter kring detta hemma hos er?

Har du någon förebild eller någon viktig person i din omgivning?

Umgås du med kompisar på fritiden? Föredrar du att umgås med flera eller med en kompis i taget? Föredrar du att vara själv?

Har det hänt något på fritiden som du upplever påverkar din situation i skolan?

Har du kompisar som har frånvaro i skolan? Vad brukar de göra? Hur upplever du att det påverkar dig?

Vilken erfarenhet har du av alkohol/tobak/droger?

Hur mår du?

Hur skulle du beskriva din sömn och dina sömnrutiner?

Hur skulle du beskriva dina matrutiner/matvanor? Finns det måltider som fungerar bättre/sämre?

Har du några fysiska sjukdomar?

Förekommer det att du har magont, huvudvärk?

Vad gör dig glad/ledsen/arg/rädd?

Finns det situationer som stressar eller oroar dig?

Förekommer det att du upplever oro eller stress i samband med skola t.ex. på söndagar eller när skolan ska börja om efter skollov?

Finns det saker som du bekymrar dig över?

Har det förekommit perioder av t.ex. nedstämdhet, oro/ångest, självskadebeteende, ätstörning, tvångstankar i ditt liv? Upplever du att du fått hjälp med detta?

Vad ser du fram emot?

Vad har du för framtidsdrömmar?

Vad behöver du för stöd från skola, föräldrar eller annan för att öka närvaron?

Vad tror du orsaken/orsakerna till frånvaron på skolan är?

Vad tycker du att skolan kan göra för att närvaron ska öka?

Behöver skolan göra några förändringar i klassrum, ämnen, matsal, på raster, schema?

Vad kan mentor/lärarna göra för att öka närvaron?

Vad tycker du att dina vårdnadshavare kan göra för att närvaron ska öka?

Vad kan du göra för att närvaron ska öka?

Finns det andra idéer vi kan testa?

Kartläggningmaterial/frågor till utredning av en elevs frånvaro

Detta dokument kan användas delvis eller i sin helhet för att göra en fördjupad utredning av orsaker till en elevs frånvaro.

Elevers namn: Klicka här för att ange text.

Skola: Klicka här för att ange text.

Klass: Klicka här för att ange text.

Namn på mentor: Klicka här för att ange text.

Datum för elevintervju: Klicka här för att ange text.

Hur har du det i skolan – utifrån ett pedagogiskt perspektiv?

Tycker du att du har ett bra schema?

Klicka här för att ange text.

Hur tycker du att en bra lektion ska vara? Har din klass några sådana lektioner, vilka, vad utmärker i så fall dessa lektioner?

Klicka här för att ange text.

Vilka ämnen tycker du fungerar bra?

Klicka här för att ange text.

Vilka ämnen tycker du är svåra?

Klicka här för att ange text.

Finns det lektioner/ämnen som du undviker att gå på? Vad skulle du önska gick att ändra på dessa lektioner?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att det är lätt/svårt att hänga med i undervisningen?

Klicka här för att ange text.

Ger lärare tydliga instruktioner och förstår du vad du ska göra?

Klicka här för att ange text.

Kan du ibland ha en känsla av att ha "halkat efter" i skolarbetet, att du inte hänger med i vissa ämnen?

Klicka här för att ange text.

Trivs du med dina lärare?

Klicka här för att ange text.

Hur ser relationen till din mentor ut?

Klicka här för att ange text.

Hur tror du att dina lärare upplever dig i skolan?

Klicka här för att ange text.

Kan du be din lärare om hjälp när du behöver det? Hur gör du då?

Klicka här för att ange text.

Behöver du stöd när du läser eller skriver?

Klicka här för att ange text.

Hur lär du dig bäst? När känner du att lektioner fungerar som bäst?
Klicka här för att ange text.

Vad skulle du vara intresserad av att lära dig eller lära mer om?
Klicka här för att ange text.

Hur är det för dig att samarbeta i grupp?
Klicka här för att ange text.

Vilka styrkor har du som hjälper dig i skolarbetet?
Klicka här för att ange text.

Hur får du med dig skolmaterial till varje lektion?
Klicka här för att ange text.

Upplever du att du har höga eller låga krav på dig själv i skolan? Hur påverkar detta dig?
Klicka här för att ange text.

Hur fungerar det för dig att påbörja, genomföra och avsluta en arbetsuppgift?
Klicka här för att ange text.

Får du arbetsro under lektionerna? Hur är arbetsklimatet i din klass?
Klicka här för att ange text.

Om anpassningar genomförts i skolan, hur upplever du att det fungerat?
Klicka här för att ange text.

Hur har du det i skolan – utifrån ett socialt perspektiv

Hur upplever du att du trivs på skolan?
Klicka här för att ange text.

Hur upplever du dig själv i skolan? (hur är du på lektionerna, på rasterna, i grupparbeten, i diskussioner, på skolutflykter)
Klicka här för att ange text.

Hur skulle du beskriva din klass; är det bra eller dålig stämning i din klass?
Klicka här för att ange text.

Hur tror du att dina klasskompisar upplever dig?
Klicka här för att ange text.

Har du kompisar på skolan?
Klicka här för att ange text.

Vad gör du på raster/håltimmar? Känner du dig nöjd/missnöjd med detta?
Klicka här för att ange text.

Hur brukar ni lösa konflikter på er skola om såna uppstår?
Klicka här för att ange text.

Upplever du att det förekommer mobbing på din skola? Upplever du att du själv blivit utsatt?
Klicka här för att ange text.

Känner du dig trygg i skolan och på vägen till och från skolan?

Klicka här för att ange text.

Har du någon vuxen du kan prata med på skolan om du skulle behöva det?

Klicka här för att ange text.

En del tycker att det är jobbigt i matsal och/eller omklädningsrum, hur är det för dig?

Klicka här för att ange text.

Är det något som stressar dig i skolan (t.ex. prov/betyg/att redovisa inför klassen/friluftsdagar/raster/idrott/vissa ämnen/lektioner/vissa lärare)?

Klicka här för att ange text.

Hemma

Vilka bor med dig i din familj? Berätta om din familj.

Klicka här för att ange text.

Hur ser din familjs vardagsrutiner ut t.ex. vad gäller mat och sömn? Vad har ni för regler i er familj? Vad brukar du hjälpa till med?

Klicka här för att ange text.

Hur upplever du att dina vardagsrutiner fungerar (mat, sömn, hygien)?

Klicka här för att ange text.

Vad brukar ni göra tillsammans i er familj? Finns det något du önskar ni skulle göra mer av?

Klicka här för att ange text.

Hur stöttar dina föräldrar dig i skolarbetet? Upplever du att du får hjälp med läxor/prov? Av vem?

Klicka här för att ange text.

Hur ser dina föräldrar på skolfrånvaron; är det något som de brukar prata med dig om eller är det något som ni inte pratar om i er familj?

Klicka här för att ange text.

Hur löser ni konflikter i er familj? Hur skulle du önska att kommunikationen i er familj såg ut?

Klicka här för att ange text.

Hur brukar du göra om du blir arg?

Klicka här för att ange text.

Bekymrar du dig över något som rör din familj?

Klicka här för att ange text.

Förekommer psykisk ohälsa/fysisk sjukdom/missbruk hos föräldrar eller annan närstående?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att det finns händelser i ditt liv eller saker hemma som påverkat din närvaro i skolan och hur du har det på skolan?

Klicka här för att ange text.

Fritiden

Vad gör du när du är ledig? Beskriv hur ett dygn ser ut för dig från det att du stiger upp till att du lägger dig?

Klicka här för att ange text.

Vad brukar du göra när du har lov?

Klicka här för att ange text.

Håller du på med någon aktivitet? Är du nöjd/missnöjd med detta? Finns det något annat du skulle vilja testa?

Klicka här för att ange text.

Hur ser din internetanvändning ut, vad gillar du att göra (datorspel, sociala medier, bloggar m.m.)?

Klicka här för att ange text.

En del upplever svårigheter med att begränsa sin användning av t.ex. mobil, dator, läsplatta och att de måste ha tillgång till internet hela tiden, hur upplever du att det är för dig? Uppstår det konflikter kring detta hemma hos er?

Klicka här för att ange text.

Har du någon förebild eller någon viktig person i din omgivning?

Klicka här för att ange text.

Umgås du med kompisar på fritiden? Föredrar du att umgås med flera eller med en kompis i taget? Föredrar du att vara själv?

Klicka här för att ange text.

Har det hänt något på fritiden som du upplever påverkar din situation i skolan?

Klicka här för att ange text.

Har du kompisar som har frånvaro i skolan? Vad brukar de göra? Hur upplever du att det påverkar dig?

Klicka här för att ange text.

Vilken erfarenhet har du av alkohol/tobak/droger?

Klicka här för att ange text.

Hur mår du?

Hur skulle du beskriva din sömn och dina sömnrutiner?

Klicka här för att ange text.

Hur skulle du beskriva dina matrutiner/matvanor? Finns det måltider som fungerar bättre/sämre?

Klicka här för att ange text.

Har du några fysiska sjukdomar?

Klicka här för att ange text.

Förekommer det att du har magont, huvudvärk?

Klicka här för att ange text.

Vad gör dig glad/ledsen/arg/rädd?

Klicka här för att ange text.

Finns det situationer som stressar eller oroar dig?

Klicka här för att ange text.

Förekommer det att du upplever oro eller stress i samband med skola t.ex. på söndagar eller när skolan ska börja om efter skollov?

Klicka här för att ange text.

Finns det saker som du bekymrar dig över?

Klicka här för att ange text.

Har det förekommit perioder av t.ex. nedstämdhet, oro/ångest, självskadebeteende, ätstörning, tvångstankar i ditt liv? Upplever du att du fått hjälp med detta?

Klicka här för att ange text.

Vad ser du fram emot?

Klicka här för att ange text.

Vad har du för framtidsdrömmar?

Klicka här för att ange text.

Vad behöver du för stöd från skola, föräldrar eller annan för att öka närvaron?

Vad tror du orsaken/orsakerna till frånvaron på skolan är?

Klicka här för att ange text.

Vad tycker du att skolan kan göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Behöver skolan göra några förändringar i klassrum, ämnen, matsal, på raster, schema?

Klicka här för att ange text.

Vad kan mentor/lärarna göra för att öka närvaron?

Klicka här för att ange text.

Vad tycker du att dina vårdnadshavare kan göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Vad kan du göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Finns det andra idéer vi kan testa?

Klicka här för att ange text.

NORRBUS

Kallelse till Norrbus nätverksmöte

I Norrbotten arbetar vi tillsammans för att ge rätt stöd och hjälp till våra barn och unga. Ibland behöver barn och unga stöd från flera olika håll.

Du kallas till ett nätverksmöte kring

Namn:

Personnummer:

Tid:

Plats:

Kallade till mötet

Vårdnadshavare:

Övriga kallade i samråd med vårdnadshavare: (namn, verksamhet)

Välkommen!

(Datum, den sammankallandes namn, verksamhet)

Telefon:

E-post:

NORRBUS

Anvisning:

Kallelsen skickas på papperskopia. Vid akuta ärenden ska mötet komma till stånd snarast möjligt. I övriga ärenden senast inom 10 arbetsdagar.

Adresser till mottagare:

Primärvården:

Älvsbyns hälsocentral

Medicinsk sekreterare

Box 117

942 22 Älvsbyn

Socialtjänsten:

Älvsbyns kommun

Stöd till Individ och Familj

Handläggare Barn och Unga

942 85 Älvsbyn

Skolan:

Älvsbyns kommun

Rektors namn och skola

Storgatan 27

942 85 Älvsbyn

Bilaga 1, Norrbus, Gröna kortet

Samverkansrutiner för personal i arbetet kring barn och unga

1. **Ta initiativ.** Den yrkesutövare som uppmärksammar behov av stöd, utredning och insatser för barn och unga ska initiera insatser i den egna verksamheten och ta upp frågan om samverkan med andra aktörer bör ske. Samverkan får endast ske då den enskilde samtycker.
2. **Kalla till samordnad planering.** Om barnet/den unge kan behöva hjälp av mer än en kompetens/aktör, som finns i en annan verksamhet kallas till ett nätverksmöte inom fem arbetsdagar. Bedömning görs av verksamhetschef eller av chefen utsedd person.
3. **Håll nätverksmöte inom 10 arbetsdagar.** Kallelse till nätverksmötet görs av den som tagit initiativ till det. Alla kallade aktörer måste komma till mötet. Mötet leds av initiativtagande aktör.
4. **Upprätta en samordnad individuell plan (SIP).** Den samordnade planen ska visa vem som har ansvar för vad. Den upprättas enligt en given mall och delas vid mötet ut till alla inblandade.
5. **Utse en samordnare för ärendet.** Denne ansvarar för att koordinera insatser och håller kontakt med barn/den unge och föräldrar.
6. **Rapportera avvikelser vid uppföljning av planen.** Rapport görs på särskild blankett.

Checklista för samverkan kring barn och unga

Före nätverksmötet

- Kräver mina iakttagelser någon åtgärd?
- Behövs fler än en kompetens/aktör för att bedöma behov och insatser hos barnet/den unge?
- Vad säger min chef?
- Vem talar med barnet/den unge och dennes föräldrar?
- Vad säger de?
- Vem gör kallelse och ordnar det praktiska kring nätverksmötet?
- Hur lägger vi upp nätverksmötet? Vem håller i det? Vem för anteckningar? Vem skriver Samordnad individuell plan?

Under och efter nätverksmötet

- Hur hanteras SIP?
- Är alla aktörer, barn och föräldrar klara över vad som ska göras?
- Är det klart med vem som gör vad?
- Är samordnarens uppdrag och roll klart?
- Är det klart när uppföljningen ska göras?
- Är alla nöjda med de insatser som planeras? Om inte vad kan ytterligare göras?
- Vem gör avvikelserapport till vem om det behövs.

Samordnad individuell plan

Datum då planen upprättades

Namn, samordnare

--

Lämnat samtycke om samordning

Barnet/ungdomen Vårdnadshavare Vårdnadshavare God man

Samtycket avser

--

Barnet/den unge

Namn:	Personnummer:
Utdelningsadress:	e-post:
Postnummer, Ort:	Telefonnummer:

Vårdnadshavare

Namn:	Personnummer:
Utdelningsadress:	e-post:
Postnummer, Ort:	Telefonnummer:

Namn:	Personnummer:
Utdelningsadress:	e-post:
Postnummer, Ort:	Telefonnummer:

Barnets/den unges behov

Uppge även vad som fungerar bra, vad kan man bygga på för att nå en positiv förändring.

--

Mål och eventuella delmål och insatser

Delmål/mål	Insats/åtgärd	Ansvarig	Tidsram

Kostnadsansvaret följer ansvaret för insatserna

Barnets/den unges uppfattning om insatserna

--

Vårdnadshavarens uppfattning om insatserna

--

Samordningsansvarig

--

Uppföljning

Datum för det första uppföljningsmötet fastställs när den gemensamma planen är klar.

Datum	Tid	Plats
-------	-----	-------

Delaktiga i genomförandeplanen

Underskrifter:

Främja närvaro och förebygga skolfrånvaro

- Handlingsplan Strömbackaskolan Piteå

Datum 220325

Piteå kommun

Främja närvaro och förebygga skolfrånvaro

Varför är det viktigt att arbeta med att främja närvaro?

Skolan är en skyddsfaktor och en examen är en av de enskilt viktigaste faktorerna för att motverka psykosociala svårigheter och arbetslöshet. De som lämnar gymnasieskolan utan examen löper en 51 % större risk för arbetslöshet vid 20 års ålder och även upprepade arbetslöshetsperioder livet ut.

En av de viktigaste faktorerna då det kommer till oavslutade studier är frånvaro. Arbetet med att främja skolnärvaro kräver ett långsiktigt arbete med fungerande rutiner och ett engagemang från vuxna som finns runt omkring eleven. Ingen kan göra allt, men tillsammans kan vi göra mycket!

Frånvaro är lika vanligt hos pojkar som hos flickor och det förekommer hos elever från alla samhällsklasser. Gemensamt är dock att många elever har någon svårighet. Det kan till exempel vara social oro, känslighet för förändringar, stort behov av vuxenstöd eller svårighet att påbörja och slutföra uppgifter. Även på Strömbackaskolan finns ett flertal elever med mycket frånvaro och detta måste synliggöras och förebyggas. Tidiga insatser är viktiga, detta då all missad undervisningstid innebär en risk att inte uppnå målen som krävs för en gymnasieexamen. För att arbeta förebyggande och främjande krävs goda rutiner.

Utredning om frånvaro

”Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.”¹

Mentor

Skollagen reglerar också mentors ansvar:

”Varje elev ska ha en mentor som ska följa elevens kunskapsutveckling och studiesituation med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet. Mentorn ska särskilt uppmärksamma tecken på att eleven kan behöva stöd och i så fall skyndsamt informera berörd skolpersonal.”²

¹ Skollagen (2010:800)

² Lag (2018:749)

Främja närvaron ett förebyggande arbete

Ett framgångsrikt preventionsarbete är av största vikt då det kommer till att främja närvaron och förebygga skolfrånvaro. Det absolut viktigaste i detta arbete är att bygga relationer med eleverna, men det finns många andra framgångsfaktorer att ta i beaktande, bland annat:

- Goda kontakter, bra bemötande och bra förhållningssätt
- Elevens delaktighet, möjlighet att påverka studiesituationen
- Tidiga upptäckter och tidiga insatser, goda rutiner, tydlig ansvarsfördelning på skolan och bra samarbete
- Vid studiesvårigheter - förändring i lärmiljön och i pedagogiken
- Positiva förväntningar, meningsfullt skolarbete och tydliga mål/delmål
- Kreativa och flexibla lösningar för varje elev
- Samarbete skola och hem
- Kunskap om funktionsvariationer och bemötande (Elever med svårigheter inom autismspektrat är överrepresenterade i den grupp som slutar komma till skolan.

Skolverket skriver att en god lärmiljö i skolan kan i sig främja elevers närvaro. När undervisningen anpassas till elevernas behov främjar det deras motivation att delta i utbildningen. God lärmiljö omfattar många olika delar. Det handlar om allt ifrån att ta fram scheman med få håltimmar till att skapa tillitsfulla relationer och stimulerande undervisning. Utifrån olika roller och uppdrag ansvarar huvudman, rektor, lärare och den samlade elevhälsan på olika sätt i det arbetet.

Undervisning som håller hög kvalitet och som är anpassad efter elevers olika förutsättningar och behov främjar deras lärande och närvaro. Det är också viktigt att undervisningen är varierad. Det ska vara tydligt för eleverna vad de ska göra och det ska gå att redovisa uppgifter på olika sätt.

För att öka elevernas möjligheter till inflytande och delaktighet i skolan behöver de ha kunskap om såväl sina rättigheter som skyldigheter. Eleverna behöver bli erkända och bekräftade och känna sig inkluderade i undervisningen och i skolan.³

Arbetsgång

Nedan presenteras en allmän arbetsgång för hantering av elevfrånvaro. Eftersom alla elevärenden är unika bör arbetsgången ses som ett stöd i arbetet, men avvikelser kan förekomma utifrån elevens behov.

³ Skolverket; [Främja närvaro och förebygga frånvaro - Skolverket](#)

Arbetsgång - främja närvaro

Frånvarande elev

Första tillfället av **oanmäld** frånvaro

Återkommande frånvaro under de 3 senaste veckorna och/eller visar mönster.

Vid upprepad frånvaro och/eller en lektions icke anmäld frånvaro kontaktar mentor vårdnadshavare för omyndig elev och elev för att notera skäl till frånvaron. Återkoppling görs av mentor till berörd skolpersonal.

Vid behov av anpassningar genomförs dessa direkt av mentor och/eller ämneslärare.

Ansvar: Mentor

Verktyg: Bilaga [1 Stöd för närvarofrämjande samtal](#)

Upprepad frånvaro

3e tillfället av **oanmäld** frånvaro.

Återkommande frånvaro senaste 5 veckorna som uppkommer till minst 10% och/eller visar mönster

Mentor kontaktar elev för att eleven ska göra en enkel utredning om orsakerna till frånvaron. Utifrån resultatet av utredningen planeras ytterligare insatser. Återkoppling görs av mentor till berörd skolpersonal.

Studiemedelsvarning kan skickas hem.

Ansvar: Mentor/elev/VH

Verktyg: Bilaga 2 Enkel utredning

[Mimer](#), Hugin, Munin
[Magne/Mjölner](#)

Omfattande frånvaro

Återkommande frånvaro senaste 8 veckorna som uppkommer till minst 10% och/eller visar mönster

Mentor anmäler till ELSA. Rektor initierar och eventuellt delegerar skyndsamt en utredning kring orsakerna till frånvaron. Förslag till åtgärder/insatser tas fram. Elev och vårdnadshavare till omyndig elev kallas till möte för en djupare kartläggning genomförs av person utsedd av rektor

Studiemedelsvarning kan skickas hem

Ansvar: Rektor och mentor

Verktyg: Bilaga 3
[Elevintervju](#)

Uppföljning, utvärdering och ytterligare insatser

Detta steg kan bli aktuellt vid flera tillfällen i arbetsgången.

Uppföljning och utvärdering av insatser. Samverkan med interna och externa aktörer. T.ex. Närvaroteam, Socialtjänst, Barn – och ungdomshälsan, BUP, HAB

Studiemedelsvarning kan skickas hem.

Ansvar: Rektor och elevhälsan

Verktyg: Bilaga 4 [Kallelse Norrbusmöte](#)

Rapportering till CSN

När frånvaron uppgår till minst fyra timmar **ogiltig** frånvaro under en 30-dagarsperiod och när frånvaron har skett vid upprepade tillfällen.

Om den studerande har sammanhängande **ogiltig** frånvaro, exempelvis semesterresor som skolan ej godkänt.

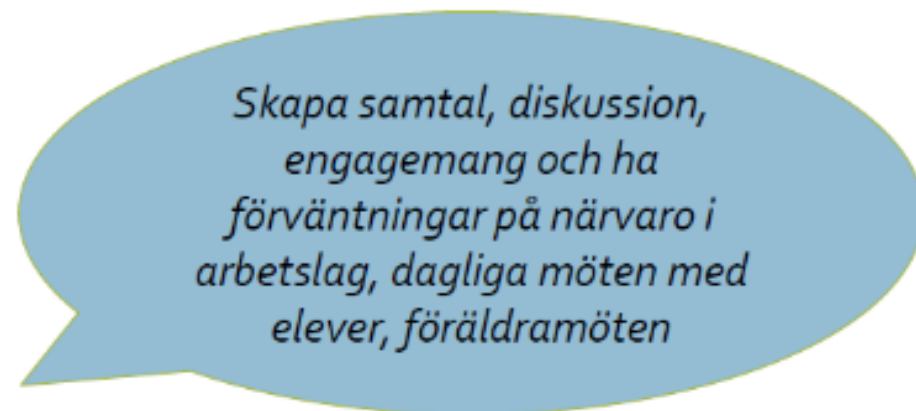
Om eleven kommer för sent till många lektioner och mentor bedömer att det bör räknas som **ogiltig** frånvaro.

Ansvar: Rektor och mentor

Verktyg: Bilaga 5
[Rutiner kring studiehjälpsvarning och ogiltig frånvaro](#)

Förvänta er närvaro och visa närvarointresse

- Prata närvaro med varandra i skolan och med eleverna
- Ta alltid upp närvaro/frånvaro på utvecklingssamtal
- Ge positiv uppmärksamhet på närvaro – särskilt för elever med svajig närvaro

⁴ Malin Gren Landell; *Främja närvaro att förebygga frånvaro i skolan*, Natur och Kultur 2021

Stöd för närvarofrämjande samtal

Att ha koll på frånvaro är en viktig åtgärd som förmedlar att vi saknar eleven och att vi är intresserade av varför eleven är borta –frånvaroregistrering handlar om att se eleven

- Berätta att du uppmärksammat att eleven varit frånvarande och använd öppna och undersökande frågor. Ge positiv uppmärksamhet på närvaro.

Återkommande anmäld frånvaro lika allvarlig som ogiltig frånvaro. Prata om missad undervisning snarare än frånvaro:

- 10% frånvaro under 20 veckor motsvarar ca 2 veckors missad undervisning.
- 20% frånvaro är ca 1 månad på en termin, 2 månader på ett läsår.
- Ströfrånvaro är en inkörsport till långvarig frånvaro.
- Långvarig ogiltig frånvaro börjar ofta med anmäld, giltig frånvaro.
- Oavsett giltig eller ogiltig frånvaro så är det missad undervisning.

Involvera vårdnadshavarna för omyndiga elever och begär samtycke att göra det av myndiga elever. Vi tror att föräldrar känner till omfattningen av frånvaron och förstår konsekvenserna men så är ofta inte fallet.

- Ta in vårdnadshavarna direkt! När eleven är i korridoren och inte på lektion
- Forskning visar att närvaron ökar när föräldrar informeras om frånvaron/närvaron hos det egna barnet.

”Där kommer hon som aldrig är här” (Gymnasieelev)

”Ju mer jag var hemma desto svårare var det att komma tillbaka”

”Jag var rädd vad klasskompisarna skulle säga”

SR1 miniserie om skolvägran

Elevens namn	Personnummer	Klass
Skola/skolenhet	Mentor	
Giltig frånvaro den senaste månaden: %	Datum för utredning	
Ogiltig frånvaro den senaste månaden: %		

Tänk tillbaka på de senaste skolveckorna. Kryssa i hur du upplever:

Områden	Bra	Okej	Jobbigt
Klassen	☐	☐	☐
Lärarna	☐	☐	☐
Raster/korridorer	☐	☐	☐
Prov	☐	☐	☐
Muntliga instruktioner	☐	☐	☐
Prata inför klassen	☐	☐	☐
Klasskamrater	☐	☐	☐
Grupparbeten	☐	☐	☐
Matsalen	☐	☐	☐
Betyg	☐	☐	☐
Idrott	☐	☐	☐
Helg	☐	☐	☐
Stiga upp	☐	☐	☐
Gå till skolan	☐	☐	☐
Skollov	☐	☐	☐
Håltimmar	☐	☐	☐
Skolarbeten	☐	☐	☐

Upplever du att det finns mobbing eller utanförskap i din skolmiljö?

Ja Nej

Har du utsatts för mobbing eller utanförskap?

Ja Nej

Förekommer det att du har något av följande som är kopplat till din skolfrånvaro:

Ont i magen?	Ja ☐	Nej ☐
Ont i huvudet?	Ja ☐	Nej ☐
Svårt att sova	Ja ☐	Nej ☐
Andra fysiska problem	Ja ☐	Nej ☐

Har ni varit i kontakt med hälso- och sjukvården?

Ja Nej

Är det något annat i skolan som orsakat frånvaron?

Vad tycker du att vi på skolan kan göra för att din närvaro ska öka?

Behöver vi göra några förändringar i klassrum, ämnen, matsal på raster?

Vad kan du göra för att öka närvaron i skolan?

Vi har kommit fram till att testa följande insatser för att öka din skolnärvaro:

Datum för uppföljning

Om eleven är omyndig, vad kan vårdnadshavaren göra för att öka elevens närvaro?

Insatserna ska svara på de orsaker eleven angett som skäl till frånvaro.

--

ELEVINTERVJU VID UTREDNING AV SKOLFRÅNVARO

Detta dokument kan användas delvis eller i sin helhet för att göra en fördjupad utredning av orsaker till en elevs frånvaro.

Elevers namn: Klicka här för att ange text.

Skola: Klicka här för att ange text.

Klass: Klicka här för att ange text.

Namn på mentor: Klicka här för att ange text.

Datum för elevintervju: Klicka här för att ange text.

Hur har du det i skolan – utifrån ett pedagogiskt perspektiv?

Tycker du att du har ett bra schema?

Klicka här för att ange text.

Hur tycker du att en bra lektion ska vara? Har din klass några sådana lektioner, vilka, vad utmärker i så fall dessa lektioner?

Klicka här för att ange text.

Vilka ämnen tycker du fungerar bra?

Klicka här för att ange text.

Vilka ämnen tycker du är svåra?

Klicka här för att ange text.

Finns det lektioner/ämnen som du undviker att gå på? Vad skulle du önska gick att ändra på dessa lektioner?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att det är lätt/svårt att hänga med i undervisningen?

Klicka här för att ange text.

Ger lärare tydliga instruktioner och förstår du vad du ska göra?

Klicka här för att ange text.

Kan du ibland ha en känsla av att ha "halkat efter" i skolarbetet, att du inte hänger med i vissa ämnen?

Klicka här för att ange text.

Trivs du med dina lärare?

Klicka här för att ange text.

Hur ser relationen till din mentor ut?

Klicka här för att ange text.

Hur tror du att dina lärare upplever dig i skolan?

Klicka här för att ange text.

Kan du be din lärare om hjälp när du behöver det? Hur gör du då?

Klicka här för att ange text.

Behöver du stöd när du läser eller skriver?

Klicka här för att ange text.

Hur lär du dig bäst? När känner du att lektioner fungerar som bäst?

Klicka här för att ange text.

Vad skulle du vara intresserad av att lära dig eller lära mer om?

Klicka här för att ange text.

Hur är det för dig att samarbeta i grupp?

Klicka här för att ange text.

Vilka styrkor har du som hjälper dig i skolarbetet?

Klicka här för att ange text.

Hur får du med dig skolmaterial till varje lektion?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att du har höga eller låga krav på dig själv i skolan? Hur påverkar detta dig?

Klicka här för att ange text.

Hur fungerar det för dig att påbörja, genomföra och avsluta en arbetsuppgift?

Klicka här för att ange text.

Får du arbetsro under lektionerna? Hur är arbetsklimatet i din klass?

Klicka här för att ange text.

Om anpassningar genomförts i skolan, hur upplever du att det fungerat?

Klicka här för att ange text.

Hur har du det i skolan – utifrån ett socialt perspektiv

Hur upplever du att du trivs på skolan?

Klicka här för att ange text.

Hur upplever du dig själv i skolan? (hur är du på lektionerna, på rasterna, i grupparbeten, i diskussioner, på skolutflykter)

Klicka här för att ange text.

Hur skulle du beskriva din klass; är det bra eller dålig stämning i din klass?

Klicka här för att ange text.

Hur tror du att dina klasskompisar upplever dig?

Klicka här för att ange text.

Har du kompisar på skolan?

Klicka här för att ange text.

Vad gör du på raster/håltimmar? Känner du dig nöjd/missnöjd med detta?

Klicka här för att ange text.

Hur brukar ni lösa konflikter på er skola om såna uppstår?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att det förekommer mobbing på din skola? Upplever du att du själv blivit utsatt?

Klicka här för att ange text.

Känner du dig trygg i skolan och på vägen till och från skolan?

Klicka här för att ange text.

Har du någon vuxen du kan prata med på skolan om du skulle behöva det?

Klicka här för att ange text.

En del tycker att det är jobbigt i matsal och/eller omklädningsrum, hur är det för dig?

Klicka här för att ange text.

Är det något som stressar dig i skolan (t.ex. prov/betyg/att redovisa inför klassen/friluftsdagar/raster/idrott/vissa ämnen/lektioner/vissa lärare)?

Klicka här för att ange text.

Hemma

Vilka bor med dig i din familj? Berätta om din familj.

Klicka här för att ange text.

Hur ser din familjs vardagsrutiner ut t.ex. vad gäller mat och sömn? Vad har ni för regler i er familj? Vad brukar du hjälpa till med?

Klicka här för att ange text.

Hur upplever du att dina vardagsrutiner fungerar (mat, sömn, hygien)?

Klicka här för att ange text.

Vad brukar ni göra tillsammans i er familj? Finns det något du önskar ni skulle göra mer av?

Klicka här för att ange text.

Hur stöttar dina föräldrar dig i skolarbetet? Upplever du att du får hjälp med läxor/prov? Av vem?

Klicka här för att ange text.

Hur ser dina föräldrar på skolfrånvaron; är det något som de brukar prata med dig om eller är det något som ni inte pratar om i er familj?

Klicka här för att ange text.

Hur löser ni konflikter i er familj? Hur skulle du önska att kommunikationen i er familj såg ut?

Klicka här för att ange text.

Hur brukar du göra om du blir arg?

Klicka här för att ange text.

Bekymrar du dig över något som rör din familj?

Klicka här för att ange text.

Förekommer psykisk ohälsa/fysisk sjukdom/missbruk hos föräldrar eller annan närstående?

Klicka här för att ange text.

Upplever du att det finns händelser i ditt liv eller saker hemma som påverkat din närvaro i skolan och hur du har det på skolan?

Klicka här för att ange text.

Fritiden

Vad gör du när du är ledig? Beskriv hur ett dygn ser ut för dig från det att du stiger upp till att du lägger dig?

Klicka här för att ange text.

Vad brukar du göra när du har lov?

Klicka här för att ange text.

Håller du på med någon aktivitet? Är du nöjd/missnöjd med detta? Finns det något annat du skulle vilja testa?

Klicka här för att ange text.

Hur ser din internetanvändning ut, vad gillar du att göra (datorspel, sociala medier, bloggar m.m.)?

Klicka här för att ange text.

En del upplever svårigheter med att begränsa sin användning av t.ex. mobil, dator, läsplatta och att de måste ha tillgång till internet hela tiden, hur upplever du att det är för dig? Uppstår det konflikter kring detta hemma hos er?

Klicka här för att ange text.

Har du någon förebild eller någon viktig person i din omgivning?

Klicka här för att ange text.

Umgås du med kompisar på fritiden? Föredrar du att umgås med flera eller med en kompis i taget? Föredrar du att vara själv?

Klicka här för att ange text.

Har det hänt något på fritiden som du upplever påverkar din situation i skolan?

Klicka här för att ange text.

Har du kompisar som har frånvaro i skolan? Vad brukar de göra? Hur upplever du att det påverkar dig?

Klicka här för att ange text.

Vilken erfarenhet har du av alkohol/tobak/droger?

Klicka här för att ange text.

Hur mår du?

Hur skulle du beskriva din sömn och dina sömnrutiner?

Klicka här för att ange text.

Hur skulle du beskriva dina matrutiner/matvanor? Finns det måltider som fungerar bättre/sämre?

Klicka här för att ange text.

Har du några fysiska sjukdomar?

Klicka här för att ange text.

Förekommer det att du har magont, huvudvärk?

Klicka här för att ange text.

Vad gör dig glad/ledsen/arg/rädd?

Klicka här för att ange text.

Finns det situationer som stressar eller oroar dig?

Klicka här för att ange text.

Förekommer det att du upplever oro eller stress i samband med skola t.ex. på söndagar eller när skolan ska börja om efter skollov?

Klicka här för att ange text.

Finns det saker som du bekymrar dig över?

Klicka här för att ange text.

Har det förekommit perioder av t.ex. nedstämdhet, oro/ångest, självskadebeteende, ätstörning, tvångstankar i ditt liv? Upplever du att du fått hjälp med detta?

Klicka här för att ange text.

Vad ser du fram emot?

Klicka här för att ange text.

Vad har du för framtidsdrömmar?

Klicka här för att ange text.

Vad behöver du för stöd från skola, föräldrar eller annan för att öka närvaron?

Vad tror du orsaken/orsakerna till frånvaron på skolan är?

Klicka här för att ange text.

Vad tycker du att skolan kan göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Behöver skolan göra några förändringar i klassrum, ämnen, matsal, på raster, schema?

Klicka här för att ange text.

Vad kan mentor/lärarna göra för att öka närvaron?

Klicka här för att ange text.

Vad tycker du att dina vårdnadshavare kan göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Vad kan du göra för att närvaron ska öka?

Klicka här för att ange text.

Finns det andra idéer vi kan testa?

Klicka här för att ange text.

NORRBUS

Kallelse till Norrbus nätverksmöte

I Norrbotten arbetar vi tillsammans för att ge rätt stöd och hjälp till våra barn och unga. Ibland behöver barn och unga stöd från flera olika håll.

Du kallas till ett nätverksmöte kring

Namn:

Personnummer:

Tid:

Plats:

Kallade till mötet

Vårdnadshavare:

Övriga kallade i samråd med vårdnadshavare: (namn, verksamhet)

Välkommen!

(Datum, den sammankallandes namn, verksamhet)

Telefon:

E-post:

NORRBUS

Anvisning:

Kallelsen skickas på papperskopia. Vid akuta ärenden ska mötet komma till stånd snarast möjligt. I övriga ärenden senast inom 10 arbetsdagar.

Adresser till mottagare:

Primärvården:

Piteå hälsocentral
Medicinsk sekreterare
Prästgårdsgatan 40
941 32 PITEÅ

Socialtjänsten:

Piteå kommun
Stöd till Individ och Familj
Handläggare
Barn och Unga

Skolan:

Rektors namn och skola

Hällans hälsocentral:

Medicinsk sekreterare
Box 4
943 21 Öjebyn

Hortlax hälsocentral

Dammbrovägen 1
944 32 Hortlax

Cederkliniken

Västergatan 5C
941 62 Piteå

Strömbackaskolans rutiner kring studiehjälpsvarning och ogiltig frånvaro

Från och med hösten 2011 är det skärpta krav på elevers närvaro och rapporteringen kring densamma. Regleringen består av två delar. Den första delen fokuserar kontakten med hemmet och den andra studiehjälpsvarning, samt kontakten med CSN.

Kontakt med hemmet:

I skollagen står att skolan ska informera elevens vårdnadshavare samma dag som eleven varit ogiltigt frånvarande från den obligatoriska verksamheten. Syftet med att informationen ska lämnas samma dag är att tidigt fånga upp elevens frånvaro så att den inte utvecklas till omfattande skolk eller till studieavbrott. Regleringen avser en aktiv handling från skolans sida och det är därför inte tillräckligt att skolan hänvisar till att vårdnadshavaren själv kan gå in på en webbplats för att kontrollera elevens närvaro (Skollagen 7 kap. 17 § och 15 kap. 16 §).

Studiehjälpsvarning och CSN:

Förutsättningen för att eleven ska få studiehjälp är att eleven är heltidsstuderande. Strömbackaskolan har en rapporteringsplikt till CSN. Rapporteringsplikten innebär att om en elev ej har anmält frånvaro till mentor ska CSN meddelas. CSN har fått i uppdrag av regeringen att agera tidigare vid ogiltig frånvaro. Detta innebär att vi ska agera än mer aktivt vid skolk. Vi förstår att du som mentor kan tycka att det är svårt att bedöma när CSN ska kontaktas. Använd dig av rektor och elevhälsoteamet på din sektor så att du får hjälp och stöd i denna bedömning.

Rutiner

All frånvaro ska föras in i Skola 24. Mentor ansvarar för att se över frånvarorapporteringen dagligen.

Mentor ansvarar för att kontakten med hemmet sker. Hur hemmet vill kontaktas får de ange på blanketten som finns som bilaga 1. Alternativen är mail eller telefon. Blanketten kan skickas hem eller tas upp på första föräldramötet i årskurs ett.

Kontakten med hemmet ska ske samma dag.

Vid 5 % ogiltig frånvaro ska en studiehjälpsvarning gå ut till elev och vårdnadshavare. (Se bilaga 2). Tänk på att detta även gäller frånvaro i enskilt ämne. Rektor eller rektorsadministratör hjälper dig med studiehjälpsvarningen. Syftet med studiehjälpsvarningen är att eleven ska förstå de ekonomiska följderna och att vårdnadshavaren blir informerad om att fortsatt ogiltig frånvaro kan få stora ekonomiska konsekvenser för familjens ekonomi och ytterst att den ogiltiga frånvaron ska upphöra.

Vid upprepad frånvaro ska elevhälsan kontaktas. Rektor ansvarar för att en utredning genomförs.

Vid 10 % ogiltig frånvaro ska rektorsadministratören meddelas som i sin tur skickar underlaget till CSN. När mentor rapporterat till rektorsadministratören att eleven har ogiltig frånvaro kommunicerar CSN med eleven och elevens föräldrar. Det är CSN som beslutar om eleven får en indragning av studiehjälpen.

I de fall mentor rapporterat till rektorsadministratören om ogiltig frånvaro är det mycket angeläget att en kontinuerlig uppföljning görs. Om elevens närvaro ökar ska mentor rapportera detta till rektorsadministratören som i sin tur rapporterar vidare till CSN. Om vi brister i denna rutin får eleven ej någon studiehjälp fastän han/hon upphört med den ogiltiga frånvaron.

Om du som mentor känner dig osäker i denna rutin rådgör med din rektor.

Information om frånvaro

Enligt skollagen måste skolan informera hemmet om ogiltig frånvaro eller skolk. Detta ska ske samma dag (Skollagen 7 kap. 17 § och 15 kap. 16 §).

Hur vill du bli kontaktad?

Telefon Ange telefonnummer _____

Mail Ange mailadress _____

Mail kan endas användas som kontaktväg om Du går in och läser den dagligen.

Elevens namn och klass _____

Datum _____

Vårdnadshavares namn _____

Vårdnadshavares underskrift _____

Gäller läsår _____

Vid nästa läsår görs en ny överenskommelse. Vid önskan om förändringar i kontaktväg meddela mentor.

Strömbackaskolan
Box 730
94128 Piteå
Besöksadress Lasarettsvägen 2
Telefon 0911-696300
Webbadress www.pitea.se/strombackaskolan

Skriftlig varning om hög frånvaro/indragen studiehjälp

Du har allt för hög frånvaro för att betraktas som heltidsstuderande. Därför skickas nu en skriftlig varning till dig. Det skickas endast ut en varning om indragen studiehjälp per läsår. Skulle det finnas anledning till indragning av studiehjälp senare under läsåret verkställs detta utan ytterligare varning. Rektor är ytterst ansvarig för beslut om varning.

Med heltidsstudier avses att du deltar i all undervisning. Elever med hög frånvaro kan inte betraktas som heltidsstuderande och är därmed inte berättigade till studiehjälp (I studiehjälpen ingår Studiebidrag, inackorderingstillägg, samt extra tillägg). Indragen studiehjälp kan ge ekonomiska konsekvenser för hela familjen. Detta beror på att CSN meddelar Försäkringskassan som i sin tur ser över till exempel bostadsbidrag, underhållsstöd, flerbarnstillägg och barnpension. Frånvaron ses över kontinuerligt. Vid förbättrad närvaro meddelas CSN som beslutar om studiehjälpen ska återfås.

Namn		Personnummer
Adress		Telefonnummer
Postnummer	Postadress	Klass

Jag har tagit del av ovanstående och förstår att jag inte kan vara frånvarande utan giltigt skäl.

Elevens underskrift	Datum
----------------------------	--------------

Jag har tagit del av ovanstående varning och är medveten om att mitt barn kan förlora sin studiehjälp på grund av ogiltig frånvaro.

Vårdnadshavares underskrift	Datum
Vårdnadshavares underskrift	Datum

Mentor	Telefonnummer
Mentors underskrift	Datum

Rektor	Datum
---------------	--------------

Blanketten skickas tillbaka i bifogat svarskuvert.

Postadress
Box 730
941 28 Piteå

Besöksadress
Lasarettsvägen 2

Telefon
0911-69 63 00

Telefax
0911-912 30

Webbadress
www.pitea.se/strombackaskolan

§50

Utvärdering – Resursfördelningsmodell

22BUN32

Rapport

Utvärdering - Resursfördelningsmodell

2022-04-28

Piteå kommun

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund	3
Införd resursfördelningsmodell.....	3
Alternativ 3: Viktat snitt 2 år EH-U, + 3 % GY	4
Utvärdering.....	4
Lever modellen upp till sitt syfte?	4
Tillitsstyrning och tydliggörande av roller	6
Har modellen påverkat den ekonomiska styrningen?	6
Vad kan förändras/förbättras?.....	7
Slutsatser	8

Inledning

Aktuell rapport är sammanställd av Malin Westling, förvaltningschef.

Den 28 maj 2020 fattade barn- och utbildningsnämnden beslut om att införa en resursfördelningsmodell från och med 1 januari 2021 (alternativ 3 i den rapport som presenterats för nämnden¹). Nämnden beslutade även att modellen skulle verkställas under en treårig införandeperiod för att ge avdelningarna möjlighet att omhänderta de konsekvenser som den förändrade resursfördelningen skulle föra med sig.

Syftet med den nya modellen är att fördelningen av resurser ska vara förutsägbar, hållbar över tid och likvärdig mellan skolformerna. Modellen ska vara ändamålsenlig utifrån Skollag och kommunfullmäktiges mål, skapa stabilitet i resursfördelningen men ska samtidigt kunna hantera plötsligt uppkomna behov eller prioriteringar. Resursfördelningsmodellen ska bygga på tillitsstyrning och tydliggörande av roller.

Efter modellens första genomförda år genomförs en utvärdering med berörda avdelningschefer, som presenteras i denna rapport.

Bakgrund

Den 30 oktober 2019 fattade barn- och utbildningsnämnden (BUN) beslut om en organisationsförändring för att möjliggöra att förvaltningens ledning, på ett optimalt och effektivt sätt, skulle kunna leda arbetet så att det motsvarar de krav som huvudman och statliga myndigheter ställer. I samband med beslutet fick förvaltningschef i uppdrag att ta fram förslag på en resursfördelningsmodell som skulle presenteras för nämnden i april 2020.

I rapporten "*Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim 2020-03-30*", som ledde fram till nämndens beslut om att införa en resursfördelningsmodell, redogjordes för den teoretiska bakgrund som ligger till grund för resursfördelningsmodeller, hur arbetet med föreslagen modell utarbetats, vilka syften och mål som ligger till grund och vilka utvecklingsbehov som föreligger.

Nämnden godkände rapporten och beslutade att införa föreslagen modell, utifrån alternativ nummer 3, från och med första januari 2021.²

Införd resursfördelningsmodell

Grundtanken i den beslutade modellen är att BUN lever upp till sitt huvudmannansvar genom att besluta om principer och utvalda fördelningsnycklar för resursfördelningen och att dessa principer och nycklar ses över årligen, i förhållande till avdelningarnas resultat och konstaterade behovsförändringar.

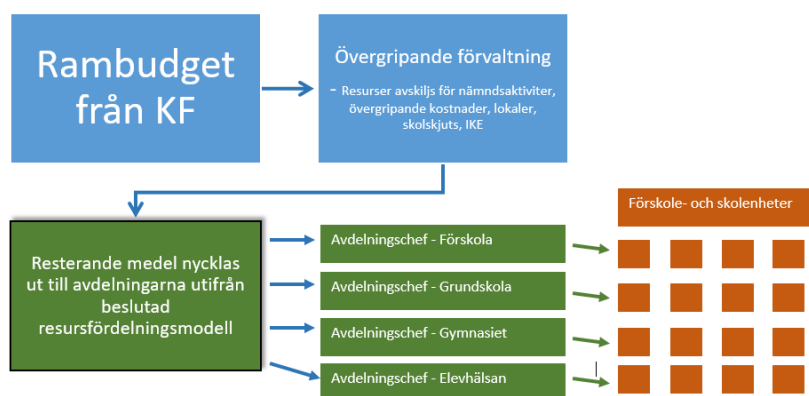
Två grundfaktorer spelar in i uppbyggnaden av resursfördelningsmodellen; referenskostnad och volym (barn/elevantal), och dessa två faktorer fastställer en sammanlagd vikt av det som ska fördelas genom modellen. Modellen tilldelar därmed inte mer resurser än vad som finns

¹ Rapport: *Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim 2020-03-30*,

² Protokollsutdrag, *Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim*, BUN 2020-05-28 §67

att tillgå och eventuella förändringar i tilldelad budgetram från kommunfullmäktige hanteras solidariskt mellan samtliga avdelningar inom förvaltningen.

Resursfördelningsmodellens grundläggande struktur bygger på att det från den prognostiserade ramen för budgetåret först dras resurser för lokalkostnader, skolskjutsar, Interkommunal ersättning (IKE) samt övergripande förvaltningskostnader. Det som därefter återstår av ramen är den summa som sedan nycklas ut till de fyra avdelningarna (förskola, grundskola, gymnasieskola samt elevhälsa) utifrån resursfördelningsmodellen.

Figur. Strukturen för resursfördelningsmodellen³

I rapporten presenterades fyra olika alternativ till modeller som var och en tar hänsyn till olika faktorer som inverkar på verksamheternas referenskostnader, volym eller behov. BUN beslutade att införa alternativ 3.

Alternativ 3: Viktat snitt 2 år EH-U, + 3 % GY

För att undvika stora fluktuationer i resurstilldelning mellan kalenderåren används ett beräknat genomsnitt av referenskostnader från flera år. Alternativ 3 tar hänsyn till viktat snitt på två år, elevhälsans fördelning samt att det är unika individer som skall räknas på i förskolan.

Utöver dessa faktorer tar modell 3 även hänsyn till det faktum att gymnasieskolan i Piteå har en annan struktur än de flesta andra gymnasieskolor/kommuner i landet. Vi har en betydligt högre andel elever som går yrkesförberedande program på gymnasiet än i andra kommuner och då dessa program är väsentligt mycket dyrare än studieförberedande program påverkar det Strömbäckaskolans och Grans möjligheter att säkerställa kvaliteten och utbudet utifrån den referenskostnad som de tilldelas. Värt att notera är att procentsatsen (3 %) var godtyckligt framtagen. Det finns ingenting som säger att just 3 % är en summa som motsvarar den fördyrning som programstrukturen i Piteå föranleder.

Utvärdering

Lever modellen upp till sitt syfte?

Resursfördelningsmodeller är numer vanligt förekommande i många av landets kommuner. Syftet är i regel att utifrån en tilldelad ram fördela medel på ett så rättvist och rationellt sätt som möjligt. Syftet med Barn- och utbildningsnämndens resursfördelningsmodell var att

³ Rapport: Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim 2020-03-30, sid 13

fördelningen av resurser skulle vara förutsägbara, hållbara över tid och likvärdiga mellan skolformerna. Modellen skulle dessutom bygga på tillitsstyrning och tydliggörande av roller.

Anser avdelningscheferna att man uppnått modellens syfte under dess första år? Nej, inte riktigt. Framför allt är man osäker på förutsägbarheten. Viss kritik framförs – men på det stora hela verkar man ändå acceptera modellen. En av avdelningscheferna uttrycker det på följande sätt:

Sammanfattningsvis tycker jag ändå att det gått över förväntan. Jag var väldigt skeptisk till att börja med.

Förutsägbar

Avdelningscheferna betonar att det inte finns några modeller som är helt förutsägbara utan det är alltid prognoser som ligger till grund för planeringen och dessa kan stämma mer eller mindre bra när de verkställs. Inom förskolan bygger prognoserna över antalet barn som ska placeras på såväl hur många barn som föds och sedan ska placeras, när i tid de ansöker om plats till förskolan, i vilken ålder barnen kommer att börja i förskolan samt om de har en hel- eller halvtidsplacering. En faktor som också påverkar är om det finns utrymme i befintliga lokaler eller ej. Dessa faktorer är osäkra att prognostisera vilket gör att modellens underlag kan vara osäkert eller otillräckligt. Det som också kan vara svårt att prognostisera och som inte alltid är förutsägbart är om avdelningarna får tillkommande lokalkostnader för hyreskostnader eller om statsbidrag från regeringen tillkommer eller försvinner (dessa kan komma med mycket kort varsel).

Även inom gymnasiet är man orolig för förutsägbarheten i kombination med prognoser kring elevantal. När det gäller gymnasiet är det nämnden som tar beslut kring vilka grupper/program/inriktningar som ska startas varje läsår och besluten är då preliminära. Besluten om utbildningsutbud är dock inte synkroniserat i tid med budgetprocessen vilket gör att de ekonomiska förutsättningarna inte är anpassade utifrån utbildningsutbudet och det blir svårt att vara förutsägbar i budgeteringen. Det kan dessutom bli stora fluktuationer i elevunderlaget mellan beslut och skolstart; elever som väljer att börja på annan skola, avhopp, eller tillkomst av elever i ett sent skede. Samtliga fluktuationer påverkar givetvis de ekonomiska förutsättningarna. Avdelningschef är dock medveten om att det är svårt att ta hänsyn till sådana fluktuationer i en modell och att modellen därför aldrig kan vara helt förutsägbar.

Inom grundskolan anser man att modellen, detta första år, inte varit förutsägbar. Uppgifterna för internbudget 2022 har ändrats vid flera tillfällen och har därför gett avdelningscheferna mycket dåliga planeringsförutsättningar. Det har även varit en otydlighet, anser man, kring ur medel omfördelats mellan åren.

Hållbar över tid

Inom gymnasiet är man tveksam till om modellen kommer att vara hållbar över tid i och med att den är grundad på att man, för gymnasiets del, ska komma ner till referenskostnad + högst 3 %. Då den utökade ramen på 3 % är godtyckligt fastställd tvivlar man på att den verkligen

täcker de högre kostnader som yrkesutbildningar ger. Framför allt tar den inte hänsyn till att kostnadsbilden för yrkesutbildningars material och maskiner förändras, och har till exempel stigit markant i samband med Ukrainakriget.

Likvärdig mellan skolformerna

Inom grundskolan, gymnasiet och elevhälsan anser man att modellen är likvärdig mellan skolformerna. Förskolan upplever dock att det under de senaste två åren tillkommit en rad statsbidrag till grundskolan vilket gör att man inte upplever att resurserna fördelas likvärdigt mellan skolformerna utan att statsbidragen borde tas hänsyn till i resurserfördelningsmodellen. Idag vägs inte statsbidrag in i modellen eftersom dessa förändras så ofta och med så kort varsel. Att pandemin gjort att regeringen skjutit till extramedel till grund- och gymnasieskolan men inte kompenserat förskolan i samma utsträckning påverkar givetvis resultaten och likvärdigheten. Till viss del har detta kompenserats genom att förvaltningen beslutat att även förskolan skulle få del av den sk. Skolmiljarden (trots att detta inte var ett krav från regeringen).

Tillitsstyrning och tydliggörande av roller

Det är lite tidigt att uttala sig kring huruvida modellen möjliggör tillitsstyrning eller ej redan ett år efter införandet av modellen. Från avdelningschefernas kommentarer tycks det som att rollerna kring ekonomistyrningen blivit tydligare, framför allt har samarbetet och relationen mellan förvaltningens ekonomer och avdelningarnas rektorer/chefer blivit tydligare och bättre. Verksamheterna upplever stort stöd från sina respektive ekonomer (som arbetar specifikt riktat mot var sin avdelning). Rektorererna har tillit till ekonomerna och upplever att de får stort stöd och bättre möjlighet att följa budget genom den kontinuerliga dialogen med "sina" ekonomer.

Däremot framkommer kritik kring att man upplever bristande tillit till själva budget- och prognosprocessen och hur den kommuniceras inom förvaltningen. Ekonomiska uppgifter har förändrats och justerats vid flera tillfällen utan att bakomliggande faktorer förklarats vilket skapar osäkerhet kring tillförlitligheten och transparensen.

Har modellen påverkat den ekonomiska styrningen?

Beroende på olika faktorer som exempelvis, kostnadsökningar, volymökningar, tillfälliga kostnader av akut karaktär och andra omvärldsfaktorer i form av nya uppdrag och regelverk, har den beviljade budgetramen ibland visat sig vara otillräcklig (som tidigare nämnts). Den föreslagna resursfördelningsmodellen fördelar resurser utifrån vikt och andel av budgetram, vilket innebär att modellen inte överskrider den från kommunfullmäktige beviljade budgetramen. Resursfördelningsmodellen tar ej ställning till om den ram som är tilldelad Barn- och utbildningsnämnden är rätt dimensionerad, utan fördelar ut den ram som är beviljad och agerar inom ett slutet system. Detta leder till:

- 1) Om en skolform prognostiseras ökade volymer eller en ökad referenskostnad tilldelas den skolformen en tyngre vikt och därmed en större andel av budgetramen.

- 2) Resursfördelningsmodellen påvisar även sambandet mellan de olika skolformerna, dvs. att om en skolform ska prioriteras i resurstilldelningssammanhang finansieras detta av övriga skolformer.

Modellen definierar alltså det ekonomiska utrymme respektive avdelningschef disponerar över och strategiskt kan använda för att möta de olika behovsförändringar som uppstår. Resursfördelningsmodellen förutsätter dock att avdelningschefen sedan arbetar vidare med den interna resursfördelningen inom sin avdelning, mellan rektorer och skolenheter, inom sina fastställda ramar. Hur har detta fungerat enligt avdelningscheferna?

Samtliga anser att det fungerar mycket bra sett utifrån att det är ett första prövoår. Det framkommer dock att man inom grundskolan tycker att resurserna fortfarande fördelas allt för lika, inte utifrån olika förutsättningar och behov mellan enheter. Inom enheterna är dock rektorerna duktiga på att fördela resurser till barn med särskilda behov.

Inom förskolan upplever man ett lyft när det gäller ekonomistyrningen. Den ekonom som är knuten till avdelningen har utvecklat flera av processerna inom avdelningens ekonomistyrning.

Som exempel har hon utarbetat ett personalberäkningssystem som har gett rektorerna goda förutsättningar när de planerar sin organisation utifrån antal placerade barn kontra hur mycket det ger i förhållande till personalbemanningen. Rektorerna är lyriska utifrån detta system, och som avgörande för rektor när hen lägger sin budget så att den blir rätt.

Ekonomen har, tillsammans med avdelningschef, kontinuerliga uppföljningar med rektorerna utifrån deras budgetprognoser. Man har även veckomöten där avdelningschef och ekonom går igenom ekonomin, ibland övergripande och ibland på detaljnivå utifrån händelser inom organisationen.

Inom förskolan börjar man även ha en väl fungerande administratörsorganisation som ger stöd till rektorerna och till avdelningschef. Administratörerna känner sig dessutom stärkta och viktiga utifrån sina nya uppdrag och upplever en utökad tillitsstyrning.

[Vad kan förändras/förbättras?](#)

Vid modellens framtagande påpekades det att modellen kommer att påverka skolformerna på olika sätt vid införandet. I och med att vi inte hade fullödlig information att bygga på inför införandet (det var svårt att härleda kostnader/budget för för- och grundskolan i tidigare system då kostnaderna många gånger var sammanblandade) och det var därför svårt att dra några exakta slutsatser. Bedömningen var dock att såväl förskolan som gymnasieskolan skulle få mindre resurser att röra sig med och grundskolan skulle få utökade resurser efter införandet av modellen.

När det nu gått ett år efter införandet framförs viss kritik (men även positiv feedback) kring modellens viktning och resursfördelning mellan avdelningarna och huruvida den ligger rätt procentuellt. Det upplevs även som att gränssnittet gentemot de resurser som ligger på förvaltningsövergripande nivå inte är tydliga och kanske inte heller på rätt nivå. En

avdelningschef skriver dock: *"Att vi samtidigt som modellen införs, får viss åtstramning i ramen, kan göra att modellens effekter blandas ihop med mer begränsade medel."*

Från förskolans sida framför man att man anser att förskolan får bekosta ganska mycket av överkostnader som man inte får ta del av i organisationen, t ex skolskjutsar. Detta är dock något som modellen tagit hänsyn till i sin viktning (men som kanske förskolan glömt):

För grundskola ingår skolskjutskostnader i Koladas angivna referenskostnader, vilket innebär att referenskostnaden för grundskola uppbär en högre vikt i förhållande till de kostnader de förväntas ombesörja jämfört med övriga skolformer. Referenskostnaden i resursfördelningsmodellen för grundskola har därmed minskat med motsvarande kostnad per elev som avser skolskjutskostnader för att utgöra en rättvisande vikt i förhållande till övriga skolformer i och med att kostnaden för skolskjutsar i Piteå ligger på förvaltningsnivå. Även referenskostnaden för förskola har justerats i modellen, där det i kostnaden per barn även ingår öppen förskola (i Koladas referenskostnader) som har en generellt lägre kostnad per barn än reguljär förskola. Av denna anledning har referenskostnaden för förskoleverksamheten en lägre vikt när den ska appliceras i resursfördelningssammanhang och behöver viktas upp motsvarande kostnad i resursfördelningsmodellen.⁴

En kritik som framkommer är att modellen skapat djupare stuprör mellan avdelningarna än tidigare och en avdelningschef anser att det saknas ett helhetsansvar gällande ekonomin som gynnar både barn/elever och personal sett utifrån hela organisationen. En annan avdelningschef anser dock att uppdelningen mellan avdelningar och dess tydligare ekonomiska ansvar är positivt.

Det framkommer även att avdelningscheferna inte anser att investeringsäskanden och beslut kring investeringar hanteras på ett likvärdigt sätt. Transparensen kring investeringsbehoven är inte tillräckligt god och det förs för lite gemensam diskussion kring investeringar i ledningsgruppen. En avdelningschef betonar dock: *"Samtidigt är det bra att vi nu lyfter fram de långsiktiga behoven i en gemensam plan."*

Slutsatser

Det är tydligt att det är allt för tidigt att utvärdera modellen efter endast ett år. Processen är fortfarande under uppbyggnad och det råder osäkerhet kring arbetsgång och gränssnitt. Framför allt är det svårt att uttala sig kring hur måluppfyllelsen kopplad till modellen ser ut redan nu. I rapporten som låg till grund för beslutet punktades en rad mål upp och dessa mål bör utvärderas – men lämpligtvis tidigast under 2023.

Mål för modellen⁵:

- Modellen ska vara flexibel – resurstilldelningen kan förändras mellan år i takt med förändrade förutsättningar och behov inom respektive avdelning.
- Modellen uppmuntrar avdelningarna till utveckling av effektiva arbetssätt.

⁴ Rapport: *Resursfördelningsmodell – Träffsäker, objektiv och legitim 2020-03-30*, sid 10f.

⁵ *Ibid.*, sid 7

- Politisk påverkan av modellen sker genom fastställande av principer och utvalda fördelningsnycklar.
- Modellen leder till en ökad kostnadsmedvetenhet.
- Modellen leder till bättre spårbarhet av kostnader och möjliggör en tydligare ekonomistyrning.
- Modellen bidrar till god kommunal ekonomi och därigenom en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling.

I underlaget inför beslutet framgick att resursfördelningsmodellen skulle vara fullt ut implementerad från och med år 2024, till dess skall även en rutin för kontinuerlig uppföljning, analys och justering av modellen i sin helhet utvecklas. Eftersom modellen endast hanterar hur resurserna fördelas till de fyra avdelningarna och där "landar" på avdelningschef för att sedan fördelas vidare ut inom respektive avdelning bör en modell eller arbetsgång utformas för detta som även tydliggör hur hänsyn tas till socioekonomisk resursfördelning och elevers olika behov i enlighet med skollagen. Vilken arbetsgång man väljer att använda sig av är upp till respektive avdelningschef att utforma och kan därmed skilja sig åt mellan avdelningarna men bör kunna presenteras för nämnden.

Förvaltningschef föreslår därför att en ny och djupare utvärdering genomförs under våren 2023 och att det samtidigt, och med utgångspunkt i utvärderingen, utformas en rutin för uppföljning och justering av modellen i sin helhet. I samband med detta skall även avdelningarna kunna presentera sina arbetsgångar kring resursfördelningen inom avdelningen. Samtliga material bör presenteras för Barn- och utbildningsnämnden under hösten 2023.

Piteå 2022-04-28

Malin Westling, förvaltningschef

Utbildningsförvaltningen

Barnkonsekvensanalys

Gällande Utvärdering av resursfördelningsmodell

Datum : 22-04-25 **Enhet/avdelning:** Förvaltningsledning

Handläggare, för och efternamn: Malin Westling

E-post: Malin.westling@pitea.se

1. Beskrivning av ärendet:

Utvärdering av BUNs resursfördelningsmodell efter dess första år i bruk.

2. Hur berörs barn eller unga 0-18 år av beslutet?

Beslutet berör inte barn/elever direkt.

Beslutet rör en utvärdering av den resursfördelningsmodell som införts inom utbildningsförvaltningen. Utvärderingen visar dock att det är för tidigt att säga något definitivt om modellen och förvaltningschef föreslår därför att en ny och djupare utvärdering genomförs våren 2023 samt att nämnden i övrigt godkänner utvärderingen.

Därmed är bedömningen att barnets bästa inte särskilt behöver beaktas i frågan inför beslut.